

Vergaderjaar 2022–2023

29 984

Spoor: vervoer- en beheerplan

Nr. 1079

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 19 december 2022

Hierbij informeer ik uw Kamer over de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (hierna: algemene vergadering) van Railinfratrust B.V. (enig aandeelhouder van ProRail B.V.) en ProRail B.V. die heeft plaatsgevonden op 25 november 2022. De Secretaris-Generaal van mijn ministerie heeft als vertegenwoordiger van de Staat deelgenomen aan de vergadering.

In de algemene vergadering is onder andere gesproken over de actualiteiten, het personeelsbeleid van ProRail inclusief de zaken bij de Verkeersleiding. Er is ook gesproken over de uitvoering van de toekomststrategie van ProRail; spoor naar morgen, alsmede over veiligheid en het prestatiegericht onderhoud (PGO). In het vervolg van deze brief ga ik op deze punten nader in.

Actualiteiten

De Raad van Bestuur is ingegaan op de actualiteiten. Ten aanzien van haar prestaties schetste ProRail het beeld dat een aantal van de KPI's onder druk staan door omstandigheden in de sector. Toch lukt het ProRail om bij het merendeel van de KPI's boven de bodem- en streefwaarde te blijven. Verder zijn de cao-onderhandelingen in volle gang. Er is een onderhandelingsresultaat welke bij de leden van de vakbond ligt ter stemming. De RvB deelde ook een stand van zaken omtrent het Niet Actief Beveiligde Overwegen (NABO) programma. ProRail geeft aan dat wisselende oorzaken ertoe leiden dat voor zeker 19 van de 180 NABO's niet aan de doelstelling van sluiting of beveiliging voor einde 2023 kan worden voldaan. Hierover wordt u middels een separate brief geïnformeerd waarbij ook wordt ingegaan op de stappen die ProRail en ik nemen om deze NABO's zo snel als mogelijk te sluiten. Bij dit agendapunt is ook stilgestaan bij de recentelijke stikstofuitspraak van de Raad van State. De RvB meldde mij dat de gevolgen hiervan voor ProRail op dit moment in kaart worden gebracht.

Personeelsbeleid

Tijdens de algemene vergadering heeft de raad van bestuur (RvB) een update gegeven over de strategische personeelsplanning die tot doel heeft een toekomstbestendig medewerkersbestand bij ProRail mogelijk te maken. Gezien de krapte op de arbeidsmarkt en de actuele situatie bij de verkeersleiding is het van belang dat ProRail-breed een beeld aanwezig is van de benodigde capaciteit in de toekomst om de continuïteit van de dienstverlening te verzekeren en de ambities zo effectief en efficiënt mogelijk te realiseren.

Bij eerdere aandeelhoudersvergaderingen heb ik hier ook aandacht voor gevraagd en aan ProRail verzocht om verder te kijken dan de actuele problematiek opdat zij duurzaam kunnen inspelen op de situatie. Tijdens de algemene vergadering heeft ProRail de voortgang hierop laten zien, waarbij diverse knelpunten aan de orde zijn gekomen en de interventies om deze knelpunten weg te nemen. In 2023 zal ProRail hier actie op ondernemen. Ik ben blij dat ProRail zo voortvarend aan de slag gegaan is en doorkijkt naar de lange termijn inclusief mogelijke knelpunten.

Veiligheid

Veiligheid op het spoor is een topprioriteit. De veiligheidscultuur binnen ProRail is voor de Raad van Bestuur van essentieel belang en zij heeft aangegeven welke acties ze de afgelopen periode hierin heeft ondernomen. Daarbij heeft zij aangegeven dat op een aantal dossiers de sturing geïntensiveerd is, onder andere de doorontwikkeling van het veiligheidsmanagementsysteem. ProRail heeft hierover goed contact met de ILT. Ik ben blij dat ProRail blijvende aandacht hiervoor heeft, want veiligheid op en rond het spoor is cruciaal voor de medewerkers en de reizigers. De secretaris-generaal heeft daarom constructief kritisch over dit onderwerp met ProRail gesproken.

PGO

ProRail laat kleinschalig, dagelijks spooronderhoud uitvoeren door gecertificeerde aannemers, middels aanbestedingen van PGO contracten (prestatiegericht onderhoud), in 21 contractgebieden. ProRail is momenteel aan de slag om PGO 4.0 in te voeren. Vanwege o.a. vragen van aanbieders in de complexe markt loopt de invoering van PGO 4.0 vertraging op. Het onderhoud van het spoor is essentieel en moet doorgang vinden om het spoor veilig en beschikbaar te houden. ProRail geeft aan dat, om het onderhoud doorgang te laten vinden, het noodzakelijk is dat ProRail de eerst aflopende PGO 3.0-contracten verlengt, non-compliant met de aanbestedingswetgeving en mogelijk tegen hogere kosten, zodat daarna een goede aanbesteding van de nieuwe 4.0 contracten kan plaatsvinden.

ProRail meldt dat dit kan leiden tot een niet-goedkeurende verklaring van de accountant op de subsidieverantwoording Exploitatie, onderhoud en vernieuwing (EOV). De Raad van Bestuur heeft tijdens de algemene vergadering gemeld dat er een taskforce is opgericht die met acties komt voor de korte, middellange en lange termijn. De Raad van Bestuur laat zich adviseren en challengen op deze aanpak door een externe partij. Deze aanpak moet ervoor zorgen dat de veiligheid en beschikbaarheid van het spoor door deze problematiek niet in het geding komt.

Tijdens de algemene vergadering hebben ProRail en het ministerie gezamenlijk uitgesproken elkaar goed te informeren en in nauw contact te blijven. Zodra voor ProRail bekend is wat de effecten van de verlengingen

zijn en de vernieuwde planning voor de invoer van PGO 4.0 rond is, zullen zij mij inlichten. Uiteraard informeer ik op dat moment ook uw Kamer daarover.

Spoor naar morgen

Tijdens deze algemene vergadering informeerde de RvB mij over de ontwikkelingen ten aanzien van de uitvoering van hun strategie «Spoor naar morgen». ProRail staat de komende jaren de nodige uitdagingen te wachten. Om deze uitdagingen aan te gaan en ambities te realiseren brengt ProRail focus aan, gaat het meer als één ProRail werken en start met een ontwikkelprogramma voor alle ProRailers. Ik heb de RvB gecomplimenteerd over de wijze waarop ProRail proactief en uitgebreid naar de lange termijn kijkt, met als doel in staat te zijn om de uitdagingen van nu en in de toekomst aan te pakken.

De Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat,
V.L.W.A. Heijnen